Foto: Henrik Sporrong.

Redaktörens farväl

Efter sex år bakom ratten lämnar jag nu Entomologisk Tidskrift. Jag vill härvid passa på att tacka alla som under denna tid bidragit till tidskriftens innehåll. Tack även till alla de som hjälpt till med fackgranskning eller kommit med andra konstruktiva förslag. Naturvetenskapliga Forskningsrådets ekonomiska stöd till tidskriften har varit mycket uppskattat.

ET har nu rullat på i 112 år. Det har inte varit lätt att hålla henne på vägen med så många krafter som drar åt olika håll. Det starkaste kraftfältet befinner sig mellan "populär, nybörjar, förenings, inhemsk, amatör, svenska" resp "specialiserad, vetenskaplig, internationell, svår, engelska". Här har jag försökt hålla mig mitt på vägen och blandat friskt. Dock torde ET helt klart fått en mer vetenskaplig tonvikt på materialet än vad som var fallet när jag tog över.

Blandtidskriftens problem

Blandtidskriftens form kan i sig leda till låg manuskriptingång. För de professionella p g a lågt meritvärde och för amatörerna p g a alltför höga krav på utformningen. Den relativa bristen på manuskript har också varit mitt största problem som redaktör. Min inledande ambition att successivt öka sidantalet per årgång har gäckats, och jag är nu glad att jag sluppit en drastisk minskning. En tidskrift som skall uppfylla alla svenska entomologers krav på intressant läsning kräver antingen en heltidsanställd redaktör som kan skriva en stor del av innehållet eller att medlemmarna självmant förser redaktören med material i en större grad än vad som varit fallet.

En eller två tidningar

Alternativet till att återspegla entomologins mångformighet i blandad form är att utge flera publikationer vilka kan motsvara olika steg i hierarkin från det allmänna till det speciella. SEFs årsstämma 1991 enades om en kompromiss enligt vilken blandformen behålls, men uppdelningen mellan vetenskapligt och populärt i tidskriften görs mer tydlig. Detta innebär i första hand en

delvis ändrad layout utan någon radikal förändring av innehållet.

Återstår att se om "två tidningar i en" ger den nya redaktionen en förbättrad arbetssituation. Tyvärr är de svenska entomologerna troligen för få för att själva kunna bära upp mer än en rikstäckande tidskrift. Totalt har vi ca 1 050 organiserade entomologer inom landet. ET har i sin nuvarande form lockat ca 2/3 av dessa till att prenumerera.

Inför framtiden kan vi alltid fundera på den norska modellen. En populär medlemstidning med mycket debatt på det inhemska språket (Insektnytt) och en engelskspråkig mer internationellt inriktad tidskrift med vetenskaplig prägel (Fauna Norvegica ser. B). Dock hotas idag utgivningen av den senare av uteblivit stöd från norska forskningsrådet.

Ett norsk-svenskt entomologiskt tidskriftssamarbete vore kanske realiserbart för att skapa ett bärkraftigt underlag för två gemensamma tidskrifter. En engelskspråkig och allmänentomologisk Entomologisk Tidskrift tillsammans med en Insektnytt på de inhemska språken. Faunistiskt vore det en stor fördel om vi kunde se på den Skandinaviska halvön som en enhet, vilket kanske ett sådant samarbete skulle underlätta.

Lycka till

Vid pressläggningen av detta häfte hade SEFs styrelse ännu ej utsett min efterträdare. Att den nya redaktionen kommer att återfinnas i en storstad vid något av våra naturhistoriska museer tycks dock klart. Faller valet på Stockholm så kommer ET därmed tillbaka till fadershuset.

Det var nämligen Entomologiska Föreningen i Stockholm som 1880 startade tidskriften och drev den fram till 1976 då den övergick i SEFs regi (se Brundin, L. 1979. Ent. Tidskr. 100: 111–120 för en historik). Den långa resan via Lund och Uppsala ut på taigan har gett några stenskott och repor i lacket. Men bara slyet röjs undan så blir det flera ärevarv på den kungliga huvudstadens paradgator eller på den göteborgska avenyn.

Tills vidare anmodas ev skribenter att sända sina manuskript till mig.

Anders Nilsson